

SIYASET ELİNDE

HUKUK

HAKAN PAKSOY

Siyasetin elinde mıncıklanan hukuk!

Hakan Paksoy

Türk milleti yeni yıla yürekleri yakan bir cinayetle girdi. Doç. Dr. Sinan Ateş menfur bir cinayete kurban oldu. Ardında iki küçük kızı ve acılı bir eş bıraktı. Çocukların baba gitme deyişi, annesinin ağıtı ve babasının vakur duruşu da gören herkese derinden bir of çektirdi.

Giden sadece Sinan değildi. Ülkücü hareket de derinden etkilendi. Tepkiler gün geçtikçe de büyüyor. Türk siyaseti ve fikir hayatı bundan sonra eskisi gibi olmayacak. Bunun müsebbipleri de yaşananlar karşısında dilsiz olanlarla hakikatin açığa çıkmasında ayak sürüyenler.

Bu olayda sadece bir cana kıymadılar. Kim bilir, Sinan gidişiyle belki büyük bir hizmet de yapmış olacak. Ve artık tarihteki yerini aldı. Ama bir taziye ve kınamayı bile çok görenleri, hukuku uygulamakta gönülsüz davrananları gelecek nesiller hiç iyi anmayacak.

Güç haklıdır

Unutulmasın ki; ***“Fakat Efendiler!.. Her halde âlemde bir hak vardır. Ve hak kuvvetin fevkindedir.”***

Bu sözler Türk tarihinin tartışmasız en büyüklerinden birisi olan Atatürk’e ait. Ve İstiklâl Harbi de bu kudretle kazanıldı. Ki bu kudret aynı zamanda evrensel ve ebed müddettir.

Atatürk’ün tek başına bu cümlesi bile yetmektedir. Anlayışın yüceliğiyle ve yaşananlarla birlikte, milletin hakkını çiğneyenlere tarihin bir uyarısıdır.

Konuşmanın devamında Türk Milleti de uyarılmaktadır. Atatürk devamında; ***“Şu kadar ki milletin hukukunu müdrîk [idrak etmiş] olup müdafaa ve muhafazası emrinde her türlü fedâkârlığa müheyâ [hazır] olduğuna dair âleme bir kanaat vermek lâzım gelir.”*** demektedir.

Devamlı aynı şey...

Peki, güç haklının elinde mi? Yaşananlar olmadığını gösteriyor. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir deriz ya, çarşambanın gelişi salıdan, salınki pazartesiden, pazartesi pazardan belliydi. Türkiye bugünlere göstere göstere, bile isteye geldi. Hani taammüden denir ya tam da öyle. Çünkü yönetenlerin bir ‘Menzil’i var ve oraya götürülmeye çalışılıyor.

2007 yılında bir meydan okuyuşla, Cumhurbaşkanı’nın halk tarafından seçilmesine karar verildi. İlk seçim de **10 Ağustos 2014’te** yapıldı. Bu seçime gidilirken, ***“yazılı kuralları ile fiilî durumun birbirine örtüşmediği hatta bu durumu tercih etmiş bir devlet hâlini alacaktır ... bu bir kaostur... sonu kargaşa ve bilinmezliktir.”*** diye [yazmışım](#)^[1]. Ve sistem değişirken ‘fiilî durumu hukukileştirmek (!)’ için yola çıktık. Şimdi ise **eni fiilî durumlar yaratılıyor**.

Anayasanın iki defa Cumhurbaşkanı olan birisinin üçüncü dönem için aday olamayacağını söylüyor. Bir şartla tekrar aday olabiliyor. O da seçimin yenilenmesi hâli. Ama seçim kararının da TBMM tarafından alınması gerekiyor.

Anayasada Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar verme yetkisi var. Ne şartlarda ve nasıl olacağı açık değil ama var. Ancak tabiidir ki **bir kişinin kendi çıkarı için Meclis’i feshetmesi düşünülemez**. Bundan dolayı **Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu’nda bu ihtimâl**

yoktur (Mad. 3). Cumhurbaşkanı ve TBMM'nin görev süresi beş yıldır ve bu süre sonunda yeni bir seçim yapılacaktır.

Meclis, **görev süresi bitmeden** de seçimin yenilenmesine karar verebilir. **Bu durumda Cumhurbaşkanı'nın hakkı elinden alınmış olacağından üçüncü defa aday olabilir.** Bu şekilde hem Meclis'in yani milletin hem de Cumhurbaşkanı'nın hakkı korunmaktadır. Bunun dışındaki yollar zorlanarak **yeni fiilî durumlar yaratılmamalıdır. Aksi takdirde seçimlerin meşruiyeti üzerindeki tartışmalar hiç bitmez.** Ve tarih de hesap sorar.

Sistemin zorladığı hukuk dışılık!

Hukuku zorlayan sadece iktidar mı? Elbette değil. Cumhurbaşkanı Hükümet Sistemi (CHS) tek bir kişiye göre biçilmiş elbise gibi. Her şey Erdoğan'ın isteğine göre ve onun talimatları doğrultusunda hazırlandı. Sanki hiç gitmeyi düşünmüyormuş gibiydiler. Bu şartlarda muhalefet de kendine yol arıyor. Bulamayınca da yol yapmaya kalkıyor. Hani Kartacalı Hanibal'ın meşhur sözüdür ya: *"Ya bir yol bulacağız ya da yol yapacağız."* Onlar da kendilerine yol yapmaya çalışıyorlar.

Bu gayretler de tenkit ediliyor. Tenkit edenler de sistemi kuranlar. Her türlü uyarıya kulak tıkayıp kimseyi dinlememişlerdi. Bugün şikâyet ediyorlar.

Sistem, partileri ittifaka zorluyor. Tıpkı önceki koalisyonlar gibi. Tek farkı hükümetin hareket şeklini seçim öncesinden belirlemek. Fakat artık Anayasa'da hükümet yok. Hükümet tek başına Cumhurbaşkanı. Bu kurallara rağmen, anayasanın ve yasaların üzerinde bir davranış protokolle sağlan(a)maz. İlkeleri belirlemek doğru denebilir ama hukuk içinde kalmak da şarttır.

Görünen o ki Türkiye -neredeyse- devredilemez bir rejimle yönetiliyor. 2018 yılını değerlendirme yazımda *Türkiye'nin yönetilemez hâle getirildiğini belirtmişim*^[2]. Şimdi ise var olan yönetimi devredilemez hâlde. Nereden baksanız problem yaşanıyor. Hukuk her tarafından mınıcıklanınca olacağı buydu tabi.

İşte hendek işte deve

Deveye hendek atlatmak zordur derler. Ama imkânsız değil elbette. Türk Milleti asil insanların oluşturduğu bir millettir. Çok da değerli alışkanlıkları, gelenekleri hâsılı kültürü vardır. Bunlardan birisi de yediemin müessesesidir. Yed-i adil de denir. *"Birkaç kişi arasında ihtilâflı olan bir malın ihtilâfın halline kadar kânûnen emânet olarak bırakıldığı kimse, güvenilir kimse."* anlamındadır. Daha önce bu işlevi Cumhurbaşkanlığı sağlarken, artık bu yeteneği kaybolmuştur. Böyle biri(leri)ne ihtiyaç vardır. **Cumhurbaşkanlığına yediemin özelliği yeniden kazandırılmalıdır.** Bunu başarabilecek adayın ve parti kadrolarının Türk tarihine kahraman olarak geçmeleri fırsatı vardır.

Önümüzdeki seçimde sistemi değiştirecek imkân temin edilemediği takdirde, ileriki dönemlerde değiştirmek daha zordur. Hatta değiştirilmesi mümkün olmaz bile denebilir. Bugün yaşanan yarın da tekrar edecektir. Dolayısıyla seçimlere bu açıdan da bakmak gerekir.

Yasaların hükümlerine rağmen yeni fiilî durumlar yaşanırsa nereye gideceğimiz, nerelere savrulacağımız hiç de belli olmaz. Bunun en çarpıcı örneği Cumhurbaşkanı Erdoğan'da yaşanmaktadır. Erdoğan'ın hayatının her döneminde Türk kimliğiyle mücâdele ettiği bilinen husustur. Ancak, *"Türk kavramından nefret edenlerle mücâdelemizin süreceği bir seçimi yaşayacağımızı şimdiden söylüyorum"* sözleri de ona aittir. Nihayet gerçeği anladı da denebilir. Ama bu gerçeği anlayana kadar Türk kimliğine verdiği zararlar yaşadıklarımızdan bellidir. Fakat yeniden ve tam tersine savrulmaların yaşanmayacağı da garanti değildir. AKP'nin *Türkiye Yüzyılı* açıklaması

bunun işaretleriyle doludur.

Türk Milleti, önümüzdeki altı ayda hukukuna sahip çıkmalıdır. Unutulmasın ki "***hak kuvvetin fevkindedir***".

^[1] Türkiye'nin Rotası, Pankuş Yayınları, S. 45

^[2] Türkiye'nin Rotası, Pankuş Yayınları, S. 189